

"Peygamberimiz (asm) Hz. Ali'yi düşünüyordu, fakat murad-ı ilahi Hz. Ebubekir yönündeydi." denilir. Peki sahabeler Hz. Ebu Bekir'i daha evla görmüşler, Peygamberimiz niye görmemiş; açıklar mısınız?

Soruya konu olan ifadeler Üstad'ın yalnızca kendi şahsi ifadeleri değildir. İlk ifade ile Ehl-i sünnetin görüşünü özetler:

"Ehl-i Sünnet ve Cemaat der ki: 'Hazret-i Ali (r.a.) Hulefâ-i Erbaanın dördüncüsüdür. Hazret-i Sıddık (r.a.) daha efdaldir ve hilâfete daha müstehak idi ki, en evvel o geçti.'"

İkinci ifade de bir nakildir:

"Âl-i Beytten bir kutb-u âzam demiş ki: 'Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Hazret-i Ali'nin (r.a.) hilâfetini arzu etmiş. Fakat gaipten ona bildirilmiş ki, murad-ı İlâhî başkadır. O da arzusunu bırakıp murad-ı İlâhîye tâbi olmuş.'"

Niye daha önceki halifelerin Hz. Ali'den üstün olduğuna gelince:

Haz. Ali'ye iki cihetten bakmak lazım: Bir ciheti kendi şahsî kemalatı. Diğer ciheti ise Âl-i Beytin denilen nurlu kervanın kemalatının temsilcisi olmasıdır. Bu yönden Peygamber (asm)'in mahiyetini de temsil ediyor. Şahsî kemalat açısından *"Bütün ehl-i hakikat, Hazret-i Ebu Bekir ve Hazret-i Ömer'i (r.a.) takdim ediyorlar (daha önde buluyorlar). Hizmet-i İslâmiyet'te ve kurbiyet-i İlâhiyede makamlarını daha yüksek görmüşler."*

"İkinci nokta cihetinde, Hazret-i Ali (r.a.) şahs-ı mânevî-i Âl-i Beytin mümessili ve şahs-ı mânevî-i Âl-i Beyt bir hakikat-i Muhammediyeyi (a.s.m.) temsil ettiği cihetle, muvazeneye gelmez."

Peygamber Efendimizin (asm) Hz. Ali'ye olan ilgisi yalnız Hz. Ali'nin şahsî kemalatı

açısından değil, aynı zamanda temsil ettiği Âl-i Beyt adınadır.

Peygamberimizin (asm) arzusu ve murad-ı ilahinin farklılığını düşünürken; Kehf suresindeki Allah'ın katından bir ilme sahip bir zat (genel de Hızır olarak kabul edilir) ile Musa (as)'ın macerasına bakılması faydalı olabilir. Orada Hz. Musa'nın, Hz. Hızır'ın sırrını çözemediği, zahiren çok yanlış olan hallerine tahammül edememesi anlatılır. Hz. Hızır emr-i ilahi ile o zahiren çirkin görünen icraatı yapmıştı. Emr-i ilahinin sırrlarını (yani murad-ı ilahinin nelere baktığını) Hz. Hızır izah edince Hz. Musa da itminan bulmuştu. Hz. Peygamber de Hz. Ali lehindeki arzusunu murad-i ilahinin farklı yönde oluşunu görünce, murad-ı ilahiye tabi olmuştur. Bu murad-ı ilahinin ne olduğuna dair On Dokuzuncu Mektub'un Beşinci Nükteli işaretine bakılabilir.

Fakat Peygamberimizin Hz. Ali'yi arzu etmesi ise basit bir kan bağı olayı değildir. Çünkü bu başta,

"Allah katında en şerefli, en ziyade takvâ sahibi olanınızdır."
(Hucurat, 49/13.)

hakikatına zıttır. Üstad bunu sebebini de şöyle izah ediyor:

"Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, gayb-âşinâ nazarıyla görmüş ki, Âl-i Beyti, âlem-i İslâm içinde bir şecere-i nuraniye hükmüne geçecek. Âlem-i İslâmın bütün tabakatında, kemâlât-ı insaniye dersinde rehberlik ve mürşidlik vazifesini görecektir, ekseriyet-i mutlaka ile, Âl-i Beytten çıkacak."(1)

Bu yüzden Al-i Beytin başı olan Hz. Ali'ye ilgi göstermiş. Bu hakikati teyid eden mükerrer rivayetlerde ferman etmiş:

"Size iki şey bırakıyorum; onlara temessük etseniz necat bulursunuz: biri Kitabullah, biri Âl-i Beytim."

Çünkü, Sünnet-i Seniyyenin menbaı ve muhafızı ve her cihetle iltizam etmesiyle mükellef olan, Âl-i Beyttir.

Kısacası, sahabeler şahsî kemalat ve liyakat noktasından bakıyorlardı. Bu yüzden Hz. Ebu Bekir'i tercih etmişlerdi. Peygamberimiz (asm) ise Ehl-i beytin temsilcisi

nazarıyla baktığı için başlangıçta Hz. Ali'yi arzulamıştır. Ayrıca, mesela ordu kumandanı gibi özel beceri isteyen işlerde takvayı değil bu konudaki kabiliyeti tercih konusu yapmış ona göre atama yapmıştır. Aynı şekilde halifelik konusunda da sahabelerin en faziletlisini değil başka faktörleri düşünerek Hz. Ali'yi düşünmüş olabilir. Bu yüzden *"Sahabeler Peygamberimizden daha basiretli mi idi ki, sahabenin gördüğünü Peygamber (asm) göremiyor?"* diye bir soru sorulması abestir. Üstelik İslam'ın en temel sosyal idare modeli **"meşveret"**dir. Kendisine halife göstermeyerek kendilerine idareci seçimini de meşverete bırakarak **"dindar bir cumhuriyet"**in temellerini atmıştır.

(1) bk. [Lem'alar, Dördüncü Lem'a.](#)

Daha geniş bilgi için tıklayınız:

[- Risale-i Nur'da Alevilik.](#)